

मराठी रूपांतर

सूचना: 1. सर्व प्रश्न आवश्यक.

2. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1. अ. व्याख्या द्या. (कोणतेही पाच)

10

1. सीमान्त सामाजिक त्याग	2. गुणवत्ता वस्तू
3. कर	4. कर संक्रमण
5. उत्पादक खर्च	6. बहिर्गत कर्ज
7. आदर्श वित्त	8. वित्तीय तूट

ब. बहुपर्यायी प्रश्न (कोणतेही दहा)

10

1. सार्वजनिक आयव्ययामध्ये ----- चा समावेश होतो.

अ. सार्वजनिक महसूल ब. सार्वजनिक खर्च क. सार्वजनिक कर्ज ड. वरीलपैकी सर्व

2. देशाची करव्यवस्था, सार्वजनिक खर्च आणि सार्वजनिक कर्ज यांचे प्रभावी व्यवस्थापन कसे करावे याचा अभ्यास करणारी शाखा म्हणजे ----- होय.

अ. खाजगी आयव्यय ब. सार्वजनिक आयव्यय क. आंतरराष्ट्रीय व्यापार
ड. वरीलपैकी एकही नाही

3. सार्वजनिक आयव्ययाची हे/ ही कार्ये आहेत.

अ. वाटप कार्य ब. संसाधन वितरण क. आर्थिक विकास ड. वरीलपैकी सर्व

4. संसाधनाचे समान वाटप करण्यासाठी ----- ही करपद्धती जास्त उपयुक्त आहे.

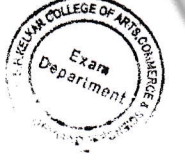
अ. भाववाढविरोधी करपद्धती ब. पुनर्वितरण करपद्धती
क. प्रतिगामी करपद्धती ड. प्रमाणशीर करपद्धती

5. सार्वजनिक महसूलाचे ----- हे मार्ग आहेत.

अ. कर ब. परवाना शुल्क क. सार्वजनिक उद्योगसंस्थांचा नफा
ड. वरीलपैकी सर्व

6. कर हे ----- देणे असते.

अ. सक्तीचे ब. ऐच्छिक क. नियमित ड. अनियमित

7. भारतात वस्तु व सेवा कराची (GST) सुरुवात ----- रोजी झाली.

अ. 1 जुलै 2016

ब. 1 जुलै 2017

क. 1 जून 2017

ड. 1 जुलै 2018

8. भांडवली खर्चामध्ये ----- या खर्चाचा समावेश होत नाही.

अ. रस्ते बांधणी

ब. व्यापार

क. बँक निर्मिती

ड. कायदा व सुव्यवस्था

9. आधीक्याच्या अंदाजपत्रकामध्ये ----- असते.

अ. उत्पन्न खर्चाबरोबर असते

ब. उत्पन्न खर्चापेक्षा जास्त असते

क. उत्पन्न खर्चापेक्षा कमी असते

ड. वरीलपैकी सर्व

10. ज्या कर्जाचा वापर सरकार देशातील विकास अथवा विधायक कामासाठी करते त्यास ----- कर्ज असे म्हणतात.

अ. उत्पादक

ब. अनुत्पादक

क. हस्तांतरित

ड. वरीलपैकी एकही नाही

11. महसुली तुट = -----

अ. महसुली जमा - महसुली खर्च

ब. महसुली जमा + महसुली खर्च

क. महसुली जमा * महसुली खर्च

ड. महसुली जमा / महसुली खर्च

12. घरफाळा, पाणीपट्टी इ. कर हे ----- चे उत्पन्नाचे मार्ग आहेत.

अ. केंद्रसरकार

ब. राज्यसरकार

क. स्थानिक स्वराज्य संस्था

ड. वरीलपैकी एकही नाही

प्रश्न 2. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

अ. सार्वजनिक आयव्ययाचा अर्थ व व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब. प्रमुख राजवित्तीय कार्ये विशद करा.

क. सार्वजनिक वस्तु म्हणजे काय? तिची ठळक वैशिष्ट्ये लिहा.

प्रश्न 3. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

अ. सार्वजनिक महसूलाचे स्त्रोत स्पष्ट करा.

ब. कराघात, कर संक्रमण आणि करभार या संकल्पना विशद करा.

क. अप्रत्यक्ष कराचे गुण दोष स्पष्ट करा.

प्रश्न 4. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

अ. सार्वजनिक खर्चाचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.

ब. वॅगनर यांचा राज्याच्या वाढत्या कार्याचा नियम विशद करा.

क. सार्वजनिक कर्जाच्या भाराचे व्यवस्थापन करण्याच्या पद्धती लिहा.

प्रश्न 5. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

20

अ. राजकोषीय धोरणाचा अर्थ व साधने लिहा.

ब. तुटीच्या विविध संकल्पना स्पष्ट करा.

क. भारतातील 14 व्या वित्त आयोगाच्या प्रमुख शिफारशींवर चर्चा करा.
